

Bilag 10: Reduktionsindsatser ifm. bilaterale myndighedssamarbejder vedr. energi

1. Rammesætning

Den globale afrapportering opgør de internationale effekter af den danske klimainsats ifølge Klimaloven. Dette bilag fokuserer på de bilaterale energisamarbejder og den klimabistand der er målrettet disse samt en overordnet kvalitativ og – i videst muligt omfang – kvantitativ opgørelse af klimamæssige resultater af indsatser på dette område.

Notatet er primært udarbejdet af Energistyrelsen.

1.1. Emne og relevans

Danmark er et af de førende lande inden for grøn energiomstilling – eksempelvis er Danmark et af de lande i verden der har færrest blackouts i elnettet, på trods af at knap halvdelen af det danske elforbrug i 2020 kom fra fluktuerende vindenergi. Danmark repræsenterer dog kun 0,1 procent af de globale CO₂-udledninger, og den nationale klimainsats kan derfor ikke stå alene. Danmark bidrager derfor til at styrke og accelerere den globale grønne omstilling gennem samarbejde med statslige, regionale og lokale myndigheder fra hele verden.

Med udgangspunkt i danske myndigheds erfaringer arbejder Energistyrelsen i samarbejde med partnerlandene med fremsynet energiplanlægning og effektive virkemidler, der kan bane vejen for klimamålene i Parisaftalen og forbedre rammerne for grøn vækst. Siden 2012 har Danmark indgået partnerskaber med 19 lande¹, som til sammen udleder to tredjedele af verdens CO₂. Hertil kommer en række landesamarbejder af kortere varighed bl.a. under ordningen Danish Energy Transition Initiative.

Gennem de bilaterale energipartnerskaber sætter Danmark mere end 40 års erfaring med grøn omstilling af energisystemet i spil med særligt fokus på kompetenceområderne:

- Langsigtet energiplanlægning
- Integration af vedvarende energi
- Vindenergi (særligt havvind)

¹ De 19 partnerlande udgøres af Kina, Sydafrika, Mexico, Indonesien, Vietnam, Etiopien, Egypten, Indien, Ukraine, USA, Sydkorea, Nederlandene, Tyskland, Storbritannien, Japan, Tyrkiet, Frankrig, Polen og Kenya.

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

- Energieffektivitet
- Fjernvarme

I Global Afrapportering 2022 (GA22) vil der blive præsenteret en række udlednings- og energirelaterede indikatorer fra alle partnerlande samt en oversigt over partnerlandenes klima- og energimål. Herudover vil der blive præsenteret en række casehistorier, som eksemplificerer resultater af nuværende og afsluttede indsatser under energisamarbejdet.

1.2. Afgrænsning

1.2.1. Dansk klimabistand

Klimabistand, som er en del udviklingsbistanden, støtter størstedelen af energistyrelsens landesamarbejder finansielt. En delmængde af landesamarbejderne finansieres af eksportmidler.

1.2.2. Danmarks bilaterale energisamarbejder

Energistyrelsens samarbejdspartnere er både statslige, regionale og lokale myndigheder fra hele verden. Partnerskaberne omfatter blandt andet verdens største CO₂-udleder og vindmarked, Kina, nogle af verdens største vækstlande og udviklingslande samt en række OECD-lande. De bilaterale energisamarbejder kan inddeles i to overordnede typer: udviklingsbistandsfinansierede samarbejder² og samarbejder med hovedfokus på eksportfremme³. Begge samarbejdstyper har et tvedelt formål:

- Alle samarbejder fokuserer på grøn og bæredygtig omstilling af energisektoren i partnerlandet med henblik på at reducere CO₂-udledninger, styrke den grønne omstilling og skabe varige og positive klima- og samfundseffekter.
- Herudover har de bistandsfinansierede programmer fokus på udviklingsperspektiver i samarbejdslandene, mens programmer i OECD-landene har fokus på fremme af dansk eksport inden for grøn energiteknologi og –services.

Alle programmerne er baseret på at inspirere og opbygge myndighedskompetencer gennem teknisk og faglig understøttelse og udvikling, ligesom Energistyrelsen også deler *best practice* fra den danske lovgivningsmæssige og politiske ramme. Et eksempel herpå er den danske one-stop-shop tilgang, hvor Energistyrelsen fungerer som én samlende og koordinerende myndighed i forbindelse med tilladelser til at opføre havvindmøleparker – en model som er meget efterspurgt.

Partnere har forskellige tilgange og forudsætninger for at omstille deres energisystemer. Det er derfor Energistyrelsens opgave at facilitere en inddragende

² Dette er tilfældet for programmerne i Kina, Sydafrika, Mexico, Indonesien, Vietnam, Etiopien, Egypten, Indien, Ukraine, Tyrkiet og Kenya.

³ Dette er tilfældet for programmerne i USA, Sydkorea, Nederlandene, Tyskland, Storbritannien, Japan, Frankrig og Polen.

indsats, hvor hvert land får mest muligt ud af samarbejdet, så der opbygges varig kapacitet lokalt gennem en fair og socialt bæredygtig tilgang.

Ved at opbygge viden og kapacitet i partnerlandenes nationale myndigheder, styrkes de politiske beslutningstagere til at træffe bæredygtige og omkostningseffektive energipolitiske beslutninger, der understøtter den globale grønne omstilling.

2. Metode og antagelser

2.1 Metodebeskrivelse

I det omfang det er muligt, vil dette område i GA22 bero på kvantitative opgørelser. Da ikke alle resultater kan kvantificeres, vil området ligeledes blive belyst via kvalitative beskrivelser af indsatser og konkrete resultater og milepæle, der er nået, inden for et udvalg af case-lande.

2.1.1. Metodetilgang og oversigt over dansk klimabistand

Kvantitativ opgørelse

I GA22 vil der blive præsenteret en række kvantitative data for partnerlandene – herunder en beskrivelse af Klimabistanden målrettet de bilaterale energisamarbejder i disse lande samt udviklingen af denne gennem de seneste år, trends fra rapporter til UNFCCC / EU MMR fordelt på tilpasningsindsatser og reduktionsindsatser, landeindkomstgrupper, samt multi- / bilateralbistand.

Kvalitativ opgørelse

I GA22 vil ligeledes indeholde en beskrivelse af de vigtigste resultater, herunder muligvis inddragelse af "cases" fra udvalgte samarbejdslande og multilaterale organisationer. Udgangspunktet vil altså være en kort narrativ opgørelse over mobiliseret klimafinansiering med eksempler på væsentlige nye indsatser.

2.1.2. Metodetilgang og oversigt over Danmarks bilaterale energisamarbejder

I forbindelse med den metodiske tilgang til afrapporteringen af de bilaterale energisamarbejder er det vigtigt at fremhæve, at Energistyrelsen indgår i et kapacitetsopbyggende samarbejde med partnerne for at fremme grøn omstilling, men at det er de nationale samarbejdspartnere, som i praksis beslutter, hvordan en implementering af udvalgte områder skal ske. Danmark bidrager altså til at styrke grundlaget for at reducere udledningerne, mens partnerlandene selv er politisk og regulatorisk ansvarlige for beslutninger, som medfører udledningsreduktioner. Danmarks rolle er derfor kun *medvirkende* til at partnerlandenes emissioner reduceres – og det er dermed vanskeligt at sætte et direkte lighedstegn mellem myndighedssamarbejdet og udledningsreduktioner i partnerlandene.

Myndighedssamarbejdernes natur gør det således ikke muligt at opgøre den eksakte udledningsreducerende effekt af den danske indsats i

energisamarbejderne. Arbejdet med at finde passende indikatorer for afrapportering er en fortløbende proces, og casehistorier med resultater fra partnerlandene spiller derfor en central rolle.

Kvantitativ opgørelse

Den kvantitative opgørelse af data fra energiprogrammerne laves som tabeller med "støttetekst", der forklarer de forskellige elementer. Herunder vil blandt andet fremgå en kvantitativ opgørelse af CO₂-udledninger fra energi i alle partnerlande samt andre relevante energital (CO₂ per BNP, energiintensitet, VE produktion, kulforbrug). Denne data kræver én central kilde for hvert tal.

Kvalitativ opgørelse

Afrapporteringen af de bilaterale energisamarbejder vil desuden indeholde samarbejdslandenes politiske målsætninger (NDC-mål, VE-mål, klimaneutralitetsmål) samt en beskrivelse af de vigtigste resultater med udgangspunkt i en række cases med beskrivelser af effekten på drivhusgasreduktioner i eksisterende eller afsluttede indsatser under udvalgte energisamarbejder. Disse cases skifter fra år til år med henblik på at vise alsidigheden af de bilaterale energisamarbejder på tværs af de danske kernekompetencer, partnerlande og programfinansieringstyper.

2.2 Primære datakilder

De kvantitative opgørelser vil særligt være baseret på tal fra International Energy Agency (IEA) og International Renewable Energy Agency (IRENA).

Herudover bliver den kvantitative data suppleret med en oversigt over nuværende klimamål under FN's klimakonvention (også kaldet National Determined Contributions eller NDC) samt politiske målsætninger for vedvarende energi samt målsætninger vedrørende klimaneutralitet fra nationale politiske planer og aftaler.